

нѣщата на истокъ, може да се докаже съ масса факти, които ни дава връмето отъ Карагеоргеово въстание до нашитѣ дни Нѣкои отъ тия факти сж открити едвамъ въ послѣднѣо връме, и колко ли ги има още неоткрити! „Когато дойде връмето“, е казалъ князь Милошъ на Английския Консулъ Ходжесъ, „азъ можъ да докажа на цѣла Европа, че Руссия не е пролѣла нито една капка кръвь, за да се извоюва тѣзи независимостъ, отъ която ний сега се наслаждаваме“¹⁾. Това възрѣние на княза Милоша върху примата сжщностъ на дѣйствието на Руссия, до колко се отнася до Балканскитѣ държави, е получило утвърждение и въ най-новото връме съ дѣйствието ѝ въ България. „Освободени отъ Турция“, е казалъ лани Стамболовъ на дописника на познатия Парижки вѣстникъ „Figaro“, въ единъ разговоръ, „вий сега трѣбва да се вардимъ отъ пахлувапнето на една велика сила, която ни е направила независими единствено съ това намѣрение, щото да може сама тя да ни завладѣе“. „Ето виждате ли“ е продължилъ Стамболовъ по-нататъкъ, „при менъ бѣше единъ великъ Русски публицистъ, Татищевъ, когото вий познавате. Азъ покорно, по онова връме, се молихъ Царю официално да признае Българската държава, и Татищевъ ми донесе условията на Негово Величество. Три нѣща се искаха: въ политиката да се приеме Русската инициатива; Русскитѣ офицери да бѣдѣтъ на чело на войската; и флота Русска въ Бургасъ. Азъ тогава отговорихъ на Татищева, че въ такъвъ случай ва Негово Величество не остава нищо друго, освѣнъ да дойде насамъ и да събере даждията“²⁾.

Таквизъ нѣща и явления не сж могли да се отърватъ отъ дълбокото внимание на Английския политикъ и публицистъ, Charles Dilke, за това той, въ една своя студия по Источния Въпросъ, която е обнародвалъ прѣди нѣколко години, говорейки за Руссия и за нейнитѣ отношения спрѣмо балканскитѣ държави, е можалъ да каже слѣднето: „което Руссия днесъ даде, тя единъ день пакъ ще го вземе“.

Случвало се е често пѣти и това, щото Руссия и Австрия, нѣкога мълчеливо а нѣкога и формално, да сключватъ военни съюзи съ онѣзи малки държави противъ Турция. Ала тия послѣднитѣ, слѣдъ свършванието на войнитѣ, не сж ми-

¹⁾ XVII Памятникъ стр. 58.

²⁾ Fe Figaro, un entretien avec M. Stambouloff. 28 Août 1892